

**Міжнародна наукова конференція
«Бібліотека. Наука. Комунікація.
Пріоритети сьогодення та перспективи»**

**Стратегія удосконалення
бібліотечної системи України
згідно
з політикою цифрової
трансформації**

Шевченко Олена Василівна,
д. н. з соц. ком., професор,
провідний науковий співробітник відділу теорії
та історії бібліотечної справи
Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського

Бібліотеки є одними з масштабних інформаційних центрів сучасного суспільства, які знаходяться у перманентному стані готовності до оперативного втручання та модернізації як системи у цілому, так і її окремих елементів

Бібліотечна система України – це широкий простір для впровадження новітніх інформаційно-комп'ютерних та комунікаційних технологій

Цифрова трансформація являє собою не рекомендацію, а скоріш **необхідний крок** для того, щоб було збережено роль даного соціального інституту не лише в аспекті користувачів, а й подальшої інтеграції та кооперації з бібліотечними системами інших країн, адже подолати розрив в технологічному забезпеченні буде практично **неможливо**, якщо зберігати консервативний погляд на дану сферу

Аспекти моделі
інноваційного розвитку
бібліотек України

Модель включає в себе як нововведення, так і напрями вдосконалення
вже існуючих елементів бібліотечної справи

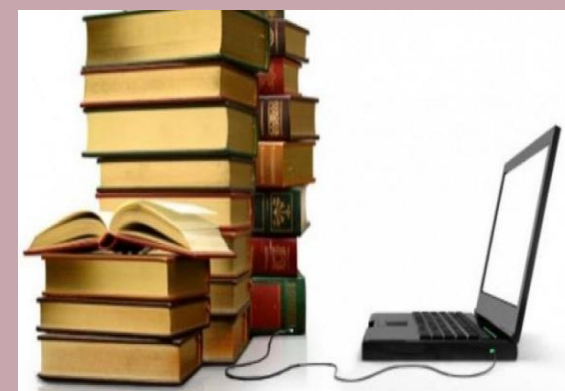
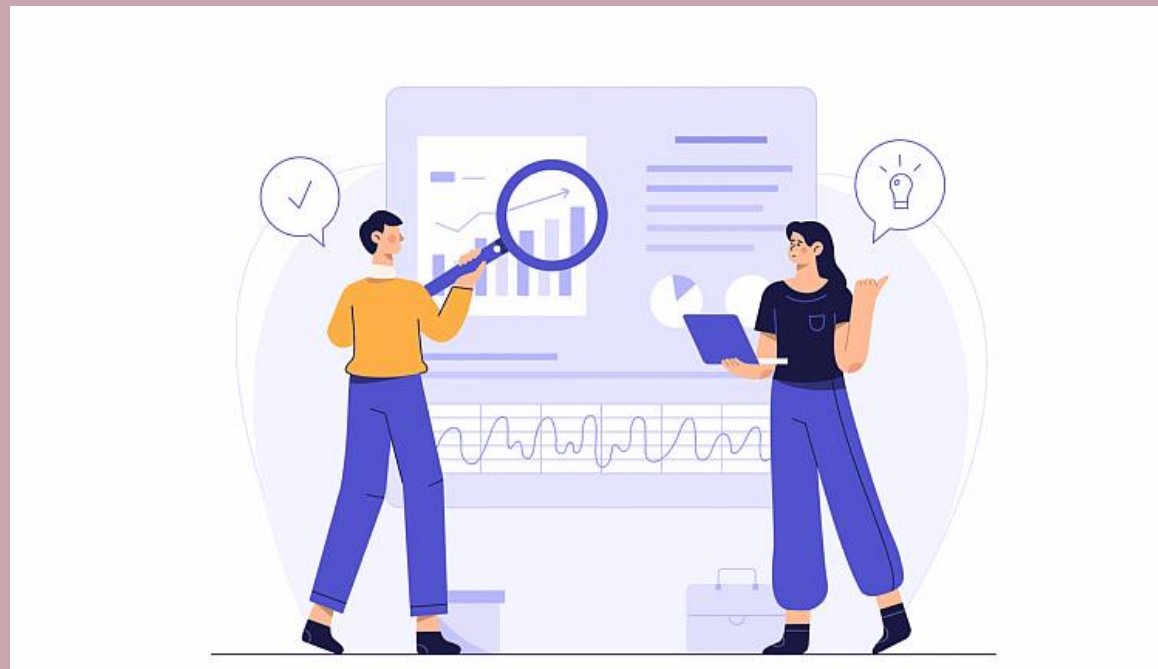
Модель розвитку включає в себе **п'ять** основних напрямів, виділених нами з точки зору рекомендаційного покращення:

- **оцифрування** як один із етапів утворення цифрових ресурсів бібліотеки, цифрової взаємодії бібліотечних структур України між собою
- застосування **мобільних технологій** та впровадження створення мобільних додатків бібліотек з метою задоволення інформаційних потреб сучасних читачів та надання вільного доступу до колекцій бібліотеки
- **цифрові виставки** – вдосконалення форматів віртуальних виставок та заходів за допомогою сучасного програмного забезпечення
- **інтернет-інтеграція** – створення цифрового контенту бібліотеками та просування його у соціальних мережах та відеохостингах
- **VR/AR** – утворення принципово нових форматів у користуванні книгою як інформаційним продуктом бібліотек за допомогою технологій віртуальної та доповненої реальності

Важливим аспектом у запровадженні інноваційної моделі розвитку бібліотечної системи України є послідовність та поступовість виконання всіх етапів від виникнення ідеї до її безпосереднього виконання, реалізації та оцінки ефективності

Реалізація передбачає введення всіх утворених продуктів у дію, запровадження їх у систему діяльності бібліотек України: вивід на ринок у спеціальні сервіси (GooglePlay, AppStore та ін.); організація роботи цифрових колекцій документів, які були оцифровані або передані у користування на правах кооперації; проведення відео-конференцій та стрімів з нагоди культурних заходів; створення інформаційних продуктів у форматі фото, зображень, відео тощо для завантаження у блог, мобільний додаток або веб-сайт бібліотеки; організація VR та AR-можливостей для взаємодії читачів з бібліотеками та книгами (створення доповненої реальності, при якій можна при наведенні на QR код отримати додаткову інформацію про видання, або ж отримати віртуальну екскурсію бібліотекою у 360 градусів)

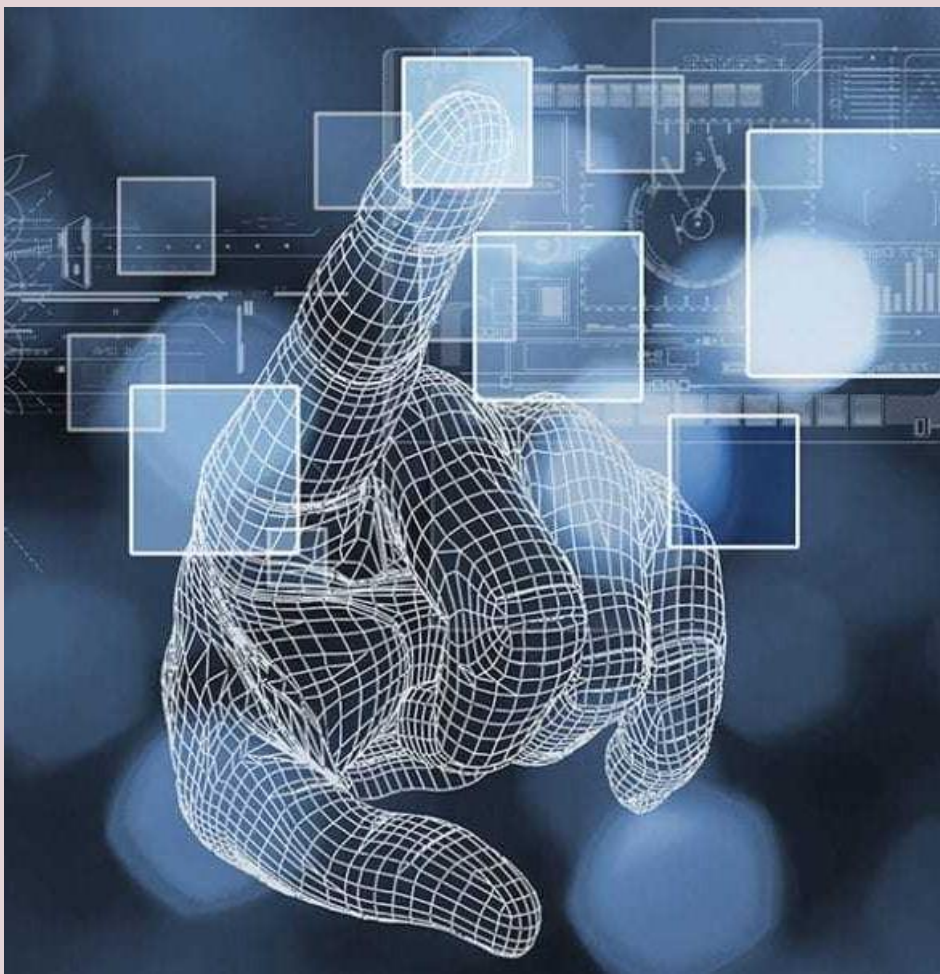
Оцінка економічної ефективності інновацій – проведення збору та аналізу статистичних даних щодо витрат, що були вкладені у розробку та реалізацію інноваційної моделі. Припускаємо, що раціональним рішенням буде попереднє впровадження інновацій у центральних регіонах України, а після терміну, із врахуванням певних доопрацювань, поширення інноваційної моделі в обласних, сільських та інших бібліотеках України

У ході розробки напрямів модернізації бібліотечної системи України відповідно до вимог цифровізації ми виділили наступні як **найбільш пріоритетні:**

- ☐ вдосконалення процесів оцифрування документів та створення цифрових фондів
- ☐ створення загально-бібліотечних мобільних додатків для забезпечення вільного доступу користувачів до бібліотечних фондів, продуктів та послуг
- ☐ реорганізація проведення виставкової діяльності та культурних заходів за допомогою інформаційних технологій
- ☐ використання VR та AR технологій

Механізм впровадження інноваційних технологій у діяльність бібліотек України був побудований на основі алгоритму інноваційного процесу, та включає в себе такі етапи, як: ініціація, маркетинг, реалізація, просування, оцінка

Можемо констатувати, що бібліотечна система України **має перспективи** до подальшої модернізації та цифрової трансформації

Дякую за увагу!

